

AFGØRELSE

(Varmeforsyning)

energi

KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15

1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA	[...] af 3. maj 2005 over
AFGØRELSE FRA	Energitilsynet af 11. april 2005
OM	Opkrævning af udtrædelsesgodtgørelse af [...] i forbindelse med udtræden af Fur Kraftvarmeværk A.m.b.A.

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

NÆVNETS SAMMEN- SÆTNING I SAGEN	Fungerende Nævnshoved, professor, dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen Fungerende Næstformand, professor, dr.jur. Jens Fejø Fhv. direktør, cand.polyt. H. C. Mortensen Direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen Direktør Per Søndergaard
--	---

NÆVNETS AFGØRELSE	Energitilsynets afgørelse stadfæstes.
------------------------------	---------------------------------------

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 3. maj 2005 og supplerende klageskrift af 15. juni 2005 fra advokat Poul Gudberg, Advokatgruppen Silkeborg, der på vegne af [...], klager over Energitilsynets afgørelse af 11. april 2005. Ved afgørelsen fandt Energitilsynet det ikke urimeligt i henhold til varmeforsyningslovens § 21, stk. 4, at Fur Kraftvarmeværk A.m.b.A. i den konkrete sag opkræver udtrædelsesgodtgørelse. Tilsynets afgørelse vedrørte ikke selve størrelsen af den udtrædelsesgodtgørelse, der var opkrævet.

Sagen ved Energitilsynet er opstået efter forespørgsel fra Fur Kraftvarmeværks advokat Mette Herskind/Line Petersen, der på foranledning af [...], ønskede tilsynets stillingtagen til, hvorvidt værket kan opkræve udtrædelsesgodtgørelse i forbindelse med brugernes udtræden af værket.

Det fremgår af sagen, at klager overfor Fur Kraftvarmeværk A.m.b.A. den 28. juni 2001 opsigde aftalen med værket om levering af fjernvarme og dermed ønskede at opføre med at være andelshaver i værket. Udtrædelsen trådte i

kraft den 30. juni 2003 ifølge udtrædelsesvilkårene fastlagt i selskabets vedtægter.

For udtrædelsen har Fur Kraftvarmeværk ved endelig opgørelse af 24. marts 2004 opkrævet en udtrædelsesgodtgørelse på i alt kr. 51.909.

Klagen har været forelagt Energitilsynet og Fur Kraftvarmeværk A.m.b.a.

Den påklagede afgørelse

Fra Energitilsynets afgørelse af 11. april 2005 vedrørende [...] udtræden af Fur Kraftvarmeværk citeres:

”[.....]

Klagers anbringender

Som advokat på vegne af [...] (klager) anfører De i brev af 22.01.04 til Fur Kraftvarmeværk (værket), at det er urimeligt, at klager skal betale udtrædelsesgodtgørelse til værket.

I klagesagen henviser De den 07.09.04 og den 17.03.05 til, at der ikke er hjemmel til at pålægge klager en afgift for udtræden. De finder ikke med henvisning til rydde-op-efter-sig-selv-begrebet, at værket er økonomisk nødlidende, da værket har modtaget stats-tilskud til gældssanering. Opstillingen vedr. løbende udbygning (jf. Deres modparts indlæg af 12.08.04) finder De ikke dokumenterer, at Deres klients kapacitetsudnyttelse ikke skulle kunne blive overtaget af andre.

Alt i alt finder De, at der ikke sker nogen belastning af de tilbageværende forbrugere i økonomisk henseende ved at klager udtræder, hvorfor der ikke kan opkræves udtrædelsesgodtgørelse.

Kraftvarmeværkets anbringender

Fur Kraftvarmeværks advokat Mette Herskind/Line Pedersen bemærker i brev af 12.08.04, at værket ønsker, at tilsynet tager stilling til hvorvidt værket kan opkræve udtrædelsesgodtgørelse overfor klager.

Klager opsigde den 28.06.01 kontrakten med værket og ønskede at ophøre med at være andelshaver i værket. Værket anerkendte den 02.07.01 opsigelsen og angav, at udtrædelse tidligst kunne ske den 30.06.03, jf. vedtægternes afsn. 5.1. Den 11.07.03 meddelte værket, at klager ikke skulle betale fast afgift til værket fra den 30.06.03. Når regnskabsåret 2002/2003 var afsluttet, ville udtrædelsesgodtgørelse blive beregnet efter vedtægternes afsn. 5.2. Den 15.12.03 fremsendte værket en delvis opgørelse på udtrædelsesgodtgørelse på 51.909 kr. og den 24.03.04 det endelige krav om udtrædelsesgodtgørelse på samme beløb.

I brev af 12.08.04 henvises til, at tilsynet den 27.09.01 har udtalt, at vedtægternes afsn. 5.2 (e) må anses for urimelige, idet an-

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 2 af 16

delshaverne blev dårligere stillet end hvis værket har anvendt DFFs vejl. vedtægter. Forskellen på værkets og de vejl. vedtægter består i, at opgørelse af udtrædelsesgodtgørelse hos værket relateres til udtrædelsestidspunktet, mens de vejl. vedtægter anbefaler opsigelsestidspunktet. Forskellen mellem den af værket opkrævede udtrædelsesgodtgørelse (51.909 kr.) og en godtgørelse beregnet ud fra DFFs vejl. (58.215 kr.), udgør i alt 6.306 kr. i klagers favør. Værket har haft og har fortsat store økonomiske problemer, jf. voksende olie- og gaspriser, at elafregningsprisen ikke er steget tilsvarende, samt fortsat store gældsposter trods barmarksstøtte. Værket har i 2000 modtaget i alt knap 6 mio. kr. i støtte. På trods heraf udgjorde egenkapitalen i regnskabsår 2002/2003 kun 23.200 kr., mens de saml. passiver udgjorde 19,6 mio. kr., hvorfor værket ikke kan anses for økonomisk veldrevet.

Værket har mellem 233-234 forbrugere tilsluttet. Ved klagers udtræden forventes kapaciteten ikke udnyttet af en anden (ny) forbruger. Samlet finder værket, at det ikke vil være urimeligt at opkræve udtrædelsesgodtgørelse af klager, jf. den fortsat betydelige gæld i værket. Der er hjemmel hertil i vedtægterne og der finder ikke nogen udbygning sted af værket.

I brev af 06.01.05 angives, at der kun har været 1 nyttilslutning de sidste 5 år, med et afregningspligtigt areal på max. 1000 m². 4 forbrugere er udtrådt i 2000-2004, heraf 3 parcelhuse samt 1 lejlighed. Der er modtaget opsigelse for 2006 fra en forbruger. Værket har mistet 24.960 kr. ekskl. moms/år i faste afgifter pga. udmeldelserne. Den faste afgift udgjorde ved værkets start 1600 kr. ekskl. moms (1995/96), voksende til i dag 5200 kr. ekskl. moms. Der forventes ingen nyttilslutninger de kommende år. Stemningen er generelt imod værket, jf. at varmeudgiften er forøget med 50% for en gennemsnitsforbruger de sidste 7 år. Der er modtaget flere henvendelser om udtrædelse, hvis det kan ske uden betaling af godtgørelse. Flere udmeldelser forventes såfremt den igangværende sag indebærer, at der ikke skal betales udtrædelsesgodtgørelse.

I e-post af 25.02.05, 05.03.05 og 16.03.05 anføres, at varmesalget målt efter normalgraddage falder. Årsagerne er flere brændeovne og at flere helårsboliger sælges som sommerhuse. Målt efter varmesalg for ud- og tiltrædende forbrugere går mistet/vundet varmesalg lige op p.t. (det af værket samtidig fremsendte datamateriale gennemgås nedenfor). Der findes ikke i dag tilslutnings/forblivelsespligt i værkets forsyningsområde. I aug. 2004 modtog værket endnu en udtræden, og såvel telefonisk samt på generalforsamlingen har der været adskillige forespørgsler vedr. udtræden.

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 3 af 16

Energitilsynets bemærkninger

Energitilsynet administrerer reglerne i varmemforsyningslovens prisbestemmelser.

Efter varmemforsyningslovens § 21, stk. 1 skal tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for de af § 20 og § 20 b omfattede ydelser med angivelse af grundlaget herfor anmeldes til et af miljø- og energiministeren nedsat tilsyn (Energitilsynet) efter regler fastsat af tilsynet.

I henhold til varmemforsyningslovens § 21, stk. 4 kan Energitilsynet gribe ind såfremt tilsynet finder, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a eller 20 b eller regler udstedt i henhold til loven. Også vedtægtsbestemmelser er omfattet heraf, jf. nærmere lovens § 21, stk. 6.

Værket har anmeldt dets vedtægter til tilsynets register. Muligheden for udtræden samt værkets krav om betaling af udtrædelsesgodtgørelse fremgår af § 5.1 og § 5.2 i dets vedtægter:

§ 5.1: En andelshavers udtrædelse af selskabet kan finde sted m. 18 mdrs. skriftlig varsel.

§ 5.2: På udtrædelsestidspunktet forpligter andelshaveren til at betale

- a. Afgifter i h. t. årsopgørelse
- b. Evt. skyldige afgifter
- c. Et beløb til dækning af udgifter ved afbrydelse af stikledninger ved fordelingsledningen, nedtagning af måler og andet tilhørende selskabet
- d. Selskabets omkostninger ved evt. fjernelse af de af selskabets tilhørende ledninger på den udtrædendes ejendom i et sådant omfang sådanne ledninger alene vedrører den udtrædendes varmforsyning
- e. Andel af anlæg og renoveringsudgifter, der er godkendt på generalforsamlingen – tidl. end 2-årsdagen for udtrædelsestidspunktet og hvorpå selskabets foretager afskrivninger. Beløbet beregnes som den udtrædendes andel af selskabets saml. anlægsudgifter på udtrædelsestidspunktet med fradrag af de afskrivninger, der har været indregnet i prisen. hvorvidt denne andel skal opkræves er en bestyrelsesbeslutning, som efterfølgende skal godkendes af Energitilsynet. Den udtrædendes andel af selskabets ovennævnte anlægsudgifter beregnes på grundlag af forholdet ml. den enkelte andelshavers fast afgift og den totale opkrævede faste afgift i det sidste regnskabsår før udtrædelsen.

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 4 af 16

Tilsynet bemærker, at udgangspunktet for bedømmelse af rimeligheden i at opkræve udtrædelsesgodtgørelse er vedtægterne og/eller leveringsbetingelserne for det pågældende værk. De til tilsynet anmeldte vedtægter indeholder som nævnt bestemmelser om udtrædelsesgodtgørelse.

I den forbindelse gælder følgende generelle princip vedr. udtrædelsesgodtgørelse, som tidligere er tiltrådt af Energiklagenævnet:

Efter en konkret bedømmelse må et værk som udgangspunkt være berettiget til hos den forbruger, der – af den ene eller anden grund – ikke længere ønsker at aftage varme fra værket, at opkræve en egentlig udtrædelsesgodtgørelse og dette uanset indholdet af tidligere indgået kontrakt og uanset, om anmeldte leveringsbetingelser måtte indeholde bestemmelser herom eller ej. Et grundlæggende synspunkt er, at en forbruger, der ønsker at ophøre med at aftage varme fra værket, ”rydder op efter sig” og betaler sin forholdsmæssige andel af varmeværkets gæld på udtrædelsestidspunktet.

Betalingen må som udgangspunkt dække den udtrædendes forholdsmæssige andel af værkets gæld på udtrædelsestidspunktet, således at der ikke påføres de forbrugere, der fortsat aftager varme fra værket, en økonomisk byrde.

På den anden side vil det - i medfør af varmemforsyningsloven - være urimeligt, om der i tilfælde af, at en forbruger udtræder, opkræves en egentlig udtrædelsesgodtgørelse, hvis der løbende gennem tilslutning af nye forbrugere – der således overtager den udtrædendes forpligtelser til at medvirke til afvikling af værkets gæld – finder en udbygning af værket sted, og værket tillige må antages at være økonomisk veldrevet.

Det som skal vurderes når en forbruger udtræder, er om forbrugers ophør med betalingen af fast afgift som bidrag til afvikling af værkets anlægsgæld belaster de tilbageværende forbrugere i økonomisk henseende. Hvis der finder en ”rolig” udbygning af værket sted, og antallet af forbrugere over tiden lidt efter lidt øges, er der ingen økonomisk risiko for de tilbageværende forbrugere, selv om der i mindre omfang finder udmeldelser sted, men såfremt tilgangen af nye forbrugere mindskes eller standser, og antallet af udmeldelser overstiger tilgangen, eller der er en begrundet formodning for, at antallet af udmeldelser vil overstige tilgangen, vil det i lovens forstand ikke være urimeligt at opkræve en udtrædelsesgodtgørelse.

Den af værket fremsendte oversigt over fra- og indtrædende forbrugere for årene 1999/2000 til i dag viser, jf. nedenstående tabel, at der max. er indtrådt 1000 m², mens der samtidigt er udtrådt max. 500 m², dvs. nettotilsluttet ca. 500 m² (max.).

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 5 af 16

Ind- og fratrædende forbrugere 1999/2000 til i dag

Tilslutningsdato	Årsforbrug, MWh	Areal, m ²	Frakoblingsdato	Årsforbrug, MWh	Areal, m ²
Mar-02	55	Max. 1000	Sep-02 Feb-03	31 23	Max. 250 Max. 250
	55	Max. 1000		54	Max. 500

Værket oplyser, at varmesalget graddagekorrigeret er faldet fra 4759 MWh (1999/2000) til 4445 MWh (2003/2004).

Som barmarksværk har værket modtaget barmarksstøtte på i alt ca. 6 mio. kr., senest i 2000. Dette peger i retning af, at værket i hvert fald tidligere havde en forøget følsomhed og dermed en forøget økonomisk risiko for værkets tilbageværende forbrugere ved nettofrakobling af forbrugere og areal.

Værkets samlede udgifter (fratrullet elsalg) iflg. de til Energitsynet anmeldte regnskabsskemaer for perioderne 2000/2001-2003/2004 målt pr. solgt MWh viser, at udgifterne toppede med ca. 834 kr./MWh (2001/2002), mens forholdet i sidste regnskabsår faldt til omkring 683 kr./MWh, jf. nedenstående tabel.

Værkets gæld pr. kunde udgør ifølge det oplyste ca. 88.000 kr./kunde i 2000/2001, og er siden faldet til ca. 77.000 kr./kunde i 2003/2004. Begge indikatorer er således faldet lidt i perioden 2000/2001-2003/2004.

Ud fra det som er præsenteret i sagen er det tilsynets vurdering, at økonomien for barmarksværket antagelig er i bedring. Tilsynet kan dog ikke umiddelbart ud fra disse oplysninger afvise, at værket endnu ikke kan anses for økonomisk veldrevet. Værket kan derfor fortsat være følsomt overfor udtræden, jf. videre nedenfor.

...

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 6 af 16

Økonomiske data for værket

Regnskabsår	Fremmedkapital	Antal kun-	Fr.kap. pr. kun-	Antal solgte	Antal	Saml. udg., netto	Saml. udg./	Saml.
-------------	----------------	------------	------------------	--------------	-------	-------------------	-------------	-------

		der	de	GJ	solgte MWh	(fratrullet elsalg)	GJ	udg./ MWh
2003/04	17.910.000	233	76.867	15703	4362	2.978.000	190	683
2002/03	19.574.000	234	83.650	16916	4699	3.437.000	203	731
2001/02	20.133.000	234	86.038	15307	4252	3.547.000	232	834
2000/01	20.418.000	233	87.631	16981	4717	3.654.000	215	775

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 7 af 16

Den beregnede årsudgift (inkl. moms) ved et forbrug på 18,1 MWh viser ifølge Dansk Fjernvarmes (DFJs) seneste prisundersøgelse af 18.10.04 for barmarksværker (kraftvarmeværker) på landsniveau en gennemsnitlige varmepris inkl. moms på hhv. ca. 12.000 kr. (laveste niveau), ca. 16.000 kr. (gennemsnit) og ca. 19.500 kr. (højeste niveau). Dette kan sammenholdes med den angivne individuelle varmepris på hhv. knap 14.000 kr. samt ca. 16.000 kr. for individuel naturgasopvarmning samt individuel olieopvarmning i samme forbrugskategori. Målt for hele fjernvarmebranchen angiver undersøgelsen, at varmeprisen udgør ca. 11.000 (vægtet gns.) hhv. 12.700 kr. (simpelt gns.).

Fur Kraftvarmeværk har den 01.07.04 foretaget prisanmeldelse til Energitilsynet. Varmeudgiften for et enfamiliehus på 130 m² ved et årsforbrug på 18,1 MWh udgør efter det oplyste 12.657 kr. ekskl. moms, dvs. ca. 15.821 kr. inkl. moms. De varmepriser som værket har anmeldt, ligger således målt ud fra DFJs forbrugskategori i det gennemsnitlige område, sammenholdt med landsniveauet for barmarksværker. Måles dog ift. hele fjernvarmebranchen, ligger Fur Kraftvarmeværks priser dog klart i den øvre ende. Der eksisterer ikke i dag tilslutnings- eller forblivelsespligt til værket. Dette forøger efter tilsynets opfattelse alt andet lige kraftvarmeværkets følsomhed overfor udtræden.

Tilsynet noterer sig samtidig, at ledelsen af værket på baggrund af blandt andet værkets lokale image, installation af flere brændeovne samt omkonvertering af helårsboliger til flere sommerhuse, ikke forventer at tiltrække nye kunder til værket de kommende år. Hertil kommer iflg. det oplyste adskillige forespørgsler vedr. udtræden af værket.

Efter tilsynets opfattelse er det afgørende, at nye forbrugere overtager den udtrædendes forpligtelser til at medvirke til afvikling af værkets gæld, og at der således ikke påføres de forbrugere der forsat aftager varme fra værket en øget økonomisk byrde.

Energitilsynets afgørelse

Uagtet at værket har modtaget barmarksstøtte i 2000 og uagtet, at der over de sidste 5 år er tilsluttet et areal på ca. 500 m² (netto) til værket, finder Energitilsynet, at på baggrund af de i sagen oplyste forhold, herunder økonomiske forhold, det vigende grad-dagemålte varmesalg, fraværet af tilslutnings- og forblivelsespligt i forsyningsområdet samt ikke mindst værkets begrundede forventninger til fremtiden, jf. de modtagne forespørgsler om udtræden såfremt der ikke skal betales godtgørelse, at det ikke vil være urimeligt i henhold til varmforsyningslovens § 21, stk. 4, såfremt Fur Kraftvarmeværk i den konkrete sag opkræver udtrædelsesgodtgørelse.

Tilsynet skal som allerede tidligere meddelt værket samtidig udtale, at som udgangspunkt må dispositioner foretaget af værket mellem opsigelses- og udtrædelsestidspunktet fortsat ikke komme den udtrædende andelshaver til skade. Hvad angår det forhold, at værket i den konkrete sag opkræver ca. 6300 kr. mindre begrundet i anvendelse af udtrædelsestidspunktet frem for opsigelsestidspunktet, kan anføres, at tilsynet ikke i den konkrete sag har fundet grundlag for at rette indvendinger herimod, jf. at beløbet i dette tilfælde ifølge det oplyste er i klagers favør.

Afslutningsvis bemærker tilsynet, at klagen ikke har omfattet selve størrelsen af den udtrædelsesgodtgørelse som er opkrævet.

[.....]"

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 8 af 16

Klagen til Energiklagenævnet

Ved brev af 3. maj 2005 samt supplerende klageskrift af 15. juni 2005 klagede advokat Poul Gudberg på vegne af [...] over Energitilsynets afgørelse af 11. april 2005. Fra klagen citeres:

"[.....]

Under henvisning til tidligere indgiven klage, skal jeg herved meddele, at det af mig gøres gældende, at der ikke er hjemmel til, i det omfang det er sket, at pålægge de udtrædende en udgift som følge af udtrædelsen som angivet af Kraftvarmeværket.

Jeg skal i denne forbindelse gøre opmærksom på, at der intet juridicielt bindende er i de af klageren påberåbte standardvedtægter for DFF. Herudover, når henset til begrebet "rydder op efter sig økonomisk", må jeg gøre opmærksom på, at det er min opfattelse, at det ikke alene er afgørende i hvilket omfang, der kan ske tilslutning fra nye forbrugere, og i hvilket omfang Værket har været økonomisk veldrevet.

Hvis man i nærværende sag ser på spørgsmålet om, hvorvidt Kraftvarmeværket er tynget af store gældsposter, er det min opfattelse, at Værket, efter at have fået statstilskuddet til gældssane-

ring og pengene fra "barmarkspuljerne" ikke er økonomisk nødlidende.

Det er i denne sammenhæng ikke væsentligt at se alene på egenkapitalen, men også hvorvidt de bidrag som ydes fra aftagerne dækker den løbende drift.

Jeg kan endvidere meddele, at jeg bestrider, at den anførte opstilling vedrørende løbende udbygning skulle dokumentere, at den kapacitetsudnyttelse, som har ligget hos min klient, ikke skulle kunne blive overtaget af andre. Jeg må derfor i det hele meddele, at jeg ikke er enig i, at der i Kraftvarmeværkets vedtægter er hjemmel til at opkræve en udtrædelsesgodtgørelse af den størrelse, som er angivet af Værket.

Herudover må jeg gøre gældende, at den angivne udtrædelsesgodtgørelse er urimelig i den konkrete sag, og med hensyn til spørgsmålet om løbende udbygning og princippet om at rydde op efter sig skal jeg henvise til det ovenfor anførte.

Jeg gør altså gældende, at der ikke vil ske nogen belastning af de tilbageværende forbrugere i økonomisk henseende derved at min klient udtræder, hvorfor der ikke er rimelig grund til at opkræve en udtrædelsesgodtgørelse. Hertil skal yderligere lægges, at de tilbageværende jo kompenseres ved gældsnedbringelse, da Værket må anses at have en vis værdi.

Mit synspunkt er, at der er en gæld på f.eks. kr. 1 mill. i et værk med 10 interessenter og udmelder de 9 sig og indbetaler kr. 100.000,- hver vil den sidste tilbageværende være ejer af et værk til kr. 1 mill. med en forpligtelse på kun kr. 100.000,-.

Eksemplet viser det urimelige i opkrævningen af udtrædelsesgodtgørelse, og det viser, at det er håbløst at tale om "at rydde op efter sig økonomisk". Jeg ved i øvrigt ikke, hvorfor dette princip er indført, og jeg bestrider princippet og dets anvendelse.

Det er endvidere et spørgsmål af juridisk karakter, om den beregnede udtrædelsesgodtgørelse er rimelig, hvilket selvfølgelig også skal gøres til genstand for en retlig vurdering.

Endelig skal det selvfølgelig IKKE komme klager til skade, at der ikke, som det anføres i Energitisynets afgørelse, er tilslutnings- og forblivelsespligt i forsyningsområdet. Dette er en parameter, som er brugt som salgsfremme, og det er selvsagt et punkt, der alene skal komme Værket, der jo hele tiden har kendt risikoen ved denne konstruktion, til skade.

”[.....]

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 9 af 16

Energitisynets bemærkninger til klagen

Ved brev af 29. august 2005 har Energitisynet afgivet sine bemærkninger til klagen, hvorfra citeres:

”[.....]

Energitilsynet gør indledningsvis opmærksom på, at da værket vedtægter er anmeldt til tilsynets register, er disse gyldige i h.t. varmforsyningsloven og kan dermed gøres gældende overfor forbrugeren.

Tilsynet skal bemærke, at betaling af udtrædelsesgodtgørelse beregnes efter de af værket til tilsynet anmeldte vedtægters afsnit 5.2.

Ved klage til Energitilsynet herover vil tilsynet i hvert tilfælde konkret vurdere forholdene i kraftvarmeværket på tidspunktet omkring udtrædelsen, herunder de faktisk konstaterbare økonomiske forhold i værket.

I klagen til nævnet henvises til, at tilskuddet fra barmarkspuljerne indebærer, at værket ikke mere er økonomisk nødlidende. Tilsynet skal i den forbindelse henvise til det i sagen oplyste vedr. den beskedne egenkapital samt fortsatte betydelige gæld i værket. Endvidere henvises til det af tilsynet i afgørelsen angivne, hvorefter tilsynet ikke ud fra de foreliggende oplysninger kan afvise, at værket endnu ikke kan anses for økonomisk veldrevet, og at værket derfor fortsat kan være følsomt overfor udtræden. Den af værket oplyste noget upræcise nettokapacitetstilslutning, ændrer ikke i det konkrete tilfælde ved tilsynets samlede vurdering.

Tilsynet bemærker endvidere, at for så vidt angår det i klagen til nævnet anførte om, at den beregnede udtrædelsesgodtgørelse også skal gøres til genstand for en retlig vurdering, skal tilsynet bemærke, at dette spørgsmål ikke har været rejst ved den oprindelige klages indbringelse for Energitilsynet.

Endelig bemærkes afslutningsvis, at det ikke vil have haft betydning for den konkrete afgørelse, om der i stedet for Dansk Fjernvarmes prisundersøgelse fra 2004 i stedet var anvendt samme prisundersøgelse fra 2003.

Energitilsynet har herudover ikke yderligere bemærkninger til sagen og skal derfor afslutningsvis henholde sig til sin afgørelse af 11.04.05.

[.....]”

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 10 af 16

Fur kraftvarmeværks bemærkninger

Ved brev af 26. september 2005 har advokat Claus Holberg, Lett Advokatfirma på vegne af Fur Kraftvarmeværk fremsendt svar på såvel klagen som tilsynets bemærkninger til klagen. Fra advokatens brev citeres:

”[.....]

Indledningsvist vil jeg bemærke, at selskabsretligt, er de udtrædende bundet, idet vedtægterne er bindende. Vedtægterne er gyl-dige, idet vedtægterne er anmeldt til Energitilsynet. Vedtægterne var kendelige for andelshaverne i forbindelse med indtrædelsen i kraftvarmeværket, og de udtrædende har således været bekendt med, at der ville være omkostninger forbundet med en udmeldelse, og hvordan omkostningerne skulle beregnes.

Hertil kommer, at Fur Kraftvarmeværk Amba's vedtægter er mere rimelige end standartvedtægterne for DFF.

I vedtægterne for Fur Kraftvarmeværk Amba beregnes udtrædelsesgodtgørelse på udtrædelsestidspunktet, mens DFF's vejledende vedtægter anbefaler opsigelsestidspunktet. Fur Kraftvarmeværk Amba's vedtægter indeholder i § 5 en bestemmelse, som medfører, at omkostninger som følge af beslutninger om anlæg og renove-ring truffet af generalforsamlingen senere end to år før udtrædel-ses-tidspunktet ikke medtages ved beregning af udtrædelsesgodt-gørelsen. Da varslet for udtrædelse er 18 måneder, vil Fur Kraft-varmeværk Amba's vedtægter vedrørende udtrædelse altid være mindst ligeså fordelagtige som DFF's vejledende vedtægter i for-hold til beregning af udtrædelsesafgift.

I denne sag betyder forskellen på beregningstidspunktet en netto-fordel på kr. 6.306 til klager.

Advokat Poul Gudberg anfører i den uddybende klage, at der ikke er hjemmel til, i det omfang det er sket, at pålægge de udtræden-de en udgift som følge af udtrædelsen. Advokat Poul Gudbergs begrundelse for, at der ikke skulle være hjemmel er, at der intet bindende er i de af Fur Kraftvarmeværk Amba påberåbte stan-dardvedtægter fra DFF samt at i relation til begrebet "rydde op ef-ter sig økonomisk" er tilslutning for nye forbrugere og hvorvidt Kraftvarmeværket er økonomisk veldrevet, ikke alene afgørende.

I den forbindelse gør advokat Poul Gudberg gældende, at kraft-varmeværket ikke er nødlidende, idet kraftvarmeværket har fået statstilskud og idet det er væsentligt ikke at se alene på egenkapi-talen men også på, om bidragene fra aftagerne dækker den lø-bende drift.

Hertil kan jeg oplyse, at MWH-prisen for Fur Kraftvarmeværk Amba i regnskabsåret 2005/2006 er hævet fra kr. 412 ekskl. moms til kr. 508 ekskl. moms pr. MWH og den faste afgift er hæ-vet fra kr. 5.200 ekskl. moms pr. år til kr. 5.360 ekskl. moms pr. år. I øvrigt er det værd at bemærke, at 22,4% af de tilsluttede ejendomme er sommerhuse, og at 25,4% af de tilsluttede ejen-domme aftager under 10 MWH pr. år.

For de tre seneste udmeldte vil den faste afgift i restløbetiden for kraftvarmeværkets lån beløbe sig til kr. 166.000, hvis man lægger

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 11 af 16

2005-niveauet (før den faste afgift blev hævet) til grund. Beløbet på kr. 166.000 vil de tilbageværende medlemmer skulle afholde. Da yderligere indmeldelser formentlig ikke er relevante som følge af prisniveauet, vil ydelsen ikke kunne væltes over på nytilkomne medlemmer.

Yderligere vil jeg bemærke, at Fur Kraftvarmeværk Amba, siden denne sag er indbragt for Energitilsynet, har haft tre udmeldelser og ingen tilslutninger. Herudover vil jeg henvise til Energiklagenævnets afgørelse af 5. april 2002, hvor Energiklagenævnet, uanset at Hirtshals Fjernvarmeforsyning må betragtes som veldrevet, ikke finder det urimeligt, at udtrædende medlemmer skal betale udtrædelsesgodtgørelse alene under henvisning til forventninger om en stigning i antallet af udmeldelser samtidig med en nedgang i antallet af tilmeldinger til fjernvarmeværket.

Advokat Poul Gudberg bestrider endvidere opstillingen vedrørende løbende udbygning som tidligere er fremsendt til Statsamtet.

Energitilsynet har hertil bemærket, at nettokapacitetstilslutningen er noget upræcis, men at det ikke ændrer tilsynets samlede vurdering. Baggrunden for, at Fur Kraftvarmeværk Amba ikke har kunnet opføre nettokapacitetstilslutningen mere præcist eller på en anden måde er, at alle husstande på under 250 m² betaler det samme i fast afgift og der har således ikke været anledning til at fastlægge det nøjagtige areal i de tilsluttede husstande. Det skal dog i den forbindelse bemærkes, at kun 70% af ledningsnettet er udnyttet, hvilket fører til et varmetab på ca. 40%. Der er oprindeligt budgetteret med et varmetab på 20 %.

Det afvises, at advokat Poul Gudbergs eksempel vedrørende udmeldelse af interessenter, som resulterer i, at den tilbageværende interessent bliver ejer af et værk til kr. 1 mio. med en forpligtelse på kun kr. 100.000, kan overføres til Fur Kraftvarmeværk Amba's situation. I den forbindelse bemærkes, at kraftvarmeværket intet er værd, hvis der ingen tilsluttede er til kraftvarmeværket, ligesom det fremgår af vedtægternes § 5.3, at udtrædende andelshavere ikke har krav på nogen andel af selskabets formue.

På baggrund af den manglende tilslutningspligt, øget brug af andet brændsel, høje priser, udmeldelser og stort spild er det fortsat min og Fur Kraftvarmeværk Amba's opfattelse, at kraftvarmeværket er sårbart og må betragtes som nødlidende. På den baggrund er det ikke urimeligt, når Fur Kraftvarmeværk Amba opkræver en udtrædelsesgodtgørelse i den størrelsesorden, som det er krævet i denne sag.

I øvrigt henviser jeg til Energitilsynets afgørelse og bemærkninger samt min og min klients korrespondance med Energitilsynet i sagen.

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 12 af 16

[.....]"

Klagers advokat er blevet hørt over udtalelsen fra Fur Kraftvarmeværk af 26. september 2005, men har ikke afgivet yderligere bemærkninger i den anledning.

Supplerende oplysninger

Med hensyn til den nødhjælpsspakke som parterne i sagen har omtalt, fremgår det af Energistyrelsens hjemmeside, at regeringen den 16. juni 2000 blev enig med et flertal af partier i Folketinget om en hjælpepakke, der skulle komme de decentrale kraftvarmeværker og barmarksværkerne til undsætning.

Hjælpepakken omfattede en justering af elafregningsprisen for samtlige decentrale kraftvarmeværker, et tilbud fra DONG om en prissikring på indkøb af gas til elproduktion og en særlig pulje på 250 mio. kr. til at nedbringe værkeres gæld. Hjælpen til værkerne havde til formål at nedbringe varmepriserne for kunder tilsluttet decentral kraftvarme og barmarksværkerne til et niveau, som ikke afviger væsentligt fra priser, som individuelle gas- og olie kunder har. DONG havde herudover afsat 120 mio. kr. fra naturgasselskabernes særlige barmarkspulje til nødlidende barmarkskraftvarmeværker.

Energistyrelsen gav den 31. oktober 2000 tilsagn om tilskud på godt 200 mio. kr. til gældssanering af 63 nødlidende barmarkskraftvarmeværker. Den 15. december 2000 fordelte Energistyrelsen de resterende midler, i alt 49 mio. kr. til gældssanering af nødlidende varmeværker. Det er i forbindelse med denne sag oplyst, at Fur Kraftvarmeværk i december 2000 modtog kr. 2.716.000 i statstilskud til gældssanering samt kr. 2.619.917 fra den såkaldte "barmarkspulje". Det er endvidere oplyst at værket modtog yderligere kr. 597.000 i marts 2000, i forbindelse med endnu en tilskudsrunde, hvor der alene blev ydet tilskud til 30 kraftvarmeværker, som fortsat måtte anses for at være nødlidende.

Retsgrundlaget

Det fremgår af § 21, stk. 1, i varmemforsyningsloven (lbk. nr. 347 af 17. maj 2005), at tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser for de af lovens §§ 20 og 20b omfattede ydelser med angivelse af grundlaget herfor skal anmeldes til et af transport- og energiministeren nedsat tilsyn (Energitilsynet) efter regler fastsat af tilsynet. I henhold til § 21, stk. 3, er tariffer, omkostningsfordeling og andre betingelser, der ikke er anmeldt som foreskrevet efter stk. 1, ugyldige.

Finder Energitilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20a eller 20b eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet efter lovens § 21, stk. 4, såfremt for-

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 13 af 16

holdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser.

Energiklagenævnets tidligere praksis

I afgørelse af 5. april 2002 i en sag vedrørende Hirtshals Fjernvarme (j.nr. 97-2311-0050), fandt Energiklagenævnet - uanset at Hirtshals Fjernvarmeforsyning efter de foreliggende økonomiske oplysninger måtte anses for veldrevet - ikke anledning til at kritisere Energitilsynets vurdering af, at det ikke var urimeligt, at klagerne skulle udrede en udtrædelsesgodtgørelse. Nævnet lagde herved vægt på, at værket forventede en stigning i antallet af udmeldelser samt en nedgang i antallet af tilmeldinger til fjernvarmeværket.

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 14 af 16

I afgørelse af 28. juni 2004 (j.nr. 21-23) vedr. udmeldelse af Ørslev-Terslev Kraftvarmeværk fandt Energiklagenævnet, at varmeværkets økonomi var følsom over for enhver nedskæring i varmegrundlaget, samt at der var berettigede forventninger om en stigning i antallet af udmeldelser. Nævnet stadfæstede derfor Energitilsynets afgørelse om, at andelshaverne skulle betale udtrædelsesgodtgørelse til varmeværket.

Energiklagenævnets bemærkninger

1.

Energiklagenævnet bemærker, at udgangspunktet for bedømmelsen efter andelsselskabsretten er vedtægternes bestemmelser om udtrædelse. Det fremgår af sagen, at Fur Kraftvarmeværks vedtægter, herunder bestemmelserne om udtrædelsesgodtgørelse m.m., er anmeldt til Energitilsynet.

2.

Energitilsynets grundlæggende synspunkt om udtrædelsesgodtgørelse er ved tidligere afgørelser tiltrådt af nævnet, såfremt en sådan mulighed bl.a. fremgår af værkets vedtægter, og disse er anmeldt til Energitilsynet. Det betyder, at en forbruger, der ønsker at ophøre med at aftage varme fra værket, skal "rydde op efter sig" og betale sin forholdsmæssige andel af varmeværkets gæld på udtrædelsestidspunktet, således at der ikke påføres de brugere, der fortsat aftager varme fra værket, en økonomisk byrde. Samtidig vil det dog være urimeligt, at der opkræves en egentlig udtrædelsesgodtgørelse, hvis der løbende gennem tilslutning af nye forbrugere, der overtager den udtrædendes forpligtelser til afvikling af gæld, sker en udbygning af værket, og at værket samtidig anses som veldrevet.

3.

Energiklagenævnet kan derfor tiltræde Energitilsynets opfattelse af, at vurderingen af, om Fur Kraftvarmeværks opkrævning af udtrædelsesgodtgørelse er urimelig i medfør af varmemforsyningslovens § 21, stk. 4, - og dermed om der sker en belastning af de tilbageværende brugere - forudsætter, at der tages

stilling til, dels om den ledigblevne kapacitet er overdraget til nye andelshavere, dels om værket må anses for at være veldrevet, henset til værkets økonomi.

Da det fremgår af vedtægterne, at udtrædelsesgodtgørelsen opgøres på udtrædelsestidspunktet, må vurderingen af, om der sker en belastning af de tilbageværende brugere, som udgangspunkt ske ud fra de på udtrædelsestidspunktet faktisk konstaterbare forhold.

4.

Det er nævnets opfattelse, at der på udtrædelsestidspunktet pr. 30. juni 2003 ikke var en klar tendens i udviklingen af tilslutninger til Fur Kraftvarmeværk.

Efter det oplyste er der over de sidste 5 år sket en forøgelse i netto-tilsluttet areal på 500 m². Det oplyses imidlertid tillige, at der er risiko for en stigning i antallet af udmeldelser og en nedgang i antallet af tilmeldinger. Uanset forøgelsen i netto-tilsluttet areal på 500 m², finder nævnet således, at udviklingen i antal tilsluttede m² til Fur Kraftvarmeværk er forbundet med en vis usikkerhed.

5.

Det fremgår af sagen, at Fur Kraftvarmeværk tidligere var økonomisk nødlidende, og derfor i år 2000 modtog såvel statstilskud til gældssanering samt støtte fra barmarkspuljerne, udgørende i alt ca. 6 mio. kr.

Værkets økonomi synes imidlertid at være forbedret i perioden 2001/2002 til 2003/2004, henset til en række oplysninger, herunder det konstaterede fald i udgifter pr. MWh samt det forhold at værkets gæld pr. kunde er faldet med ca. kr. 11.000. Ud fra disse oplysninger må det konstateres, at værket ikke længere kan betragtes som nødlidende, men at værkets økonomi tværtimod synes at være i bedring.

På den anden side finder nævnet, at Fur kraftvarmeværks egenkapital på udtrædelsestidspunktet fortsat var beskeden set i forhold til størrelsen af passiver. Endvidere er det oplyst, at det graddagekorrigerede varmesalg er faldet i perioden 1999/2000 – 2003/2004. Henset til disse omstændigheder vurderer nævnet, at værkets positive økonomiske udvikling ikke er så markant, at værket utvivlsomt vil være umærket af eventuelle udmeldelser.

Ud fra en samlet vurdering finder nævnet derfor ikke anledning til at kritisere den af Energitilsynet anlagte vurdering, hvorefter det ikke findes urimeligt, at klagerne i henhold til § 5 i værkets vedtægter skal udrede en udtrædelsesgodtgørelse.

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 15 af 16

Nævnet bemærker, at spørgsmålet om størrelsen af udtrædelsesgodtgørelsen ikke har været rejst ved tilsynets behandling af sagen i 1. instans, og nævnet kan derfor ikke tage stilling til dette spørgsmål.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 11. april 2005 stadfæstes.

Afgørelsen er truffet i henhold til § 26 i lov om varmemforsyning, jf. lovbekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005.

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 7. december 2005.

Afgørelsen er sendt til advokat Poul Gudberg på vegne af [...], til advokat Claus Holberg på vegne af Fur Kraftvarmeværk A.m.b.A. samt til Energitilsynet.

12. december 2005

J.nr.: 21-358

Eksp.nr.: 23474

TRA-EKN

Side 16 af 16

P. N. V.

Chr. Hjorth-Andersen
Fungerende nævnsformand

/ Trine Roslyng Andersen
fuldmægtig